

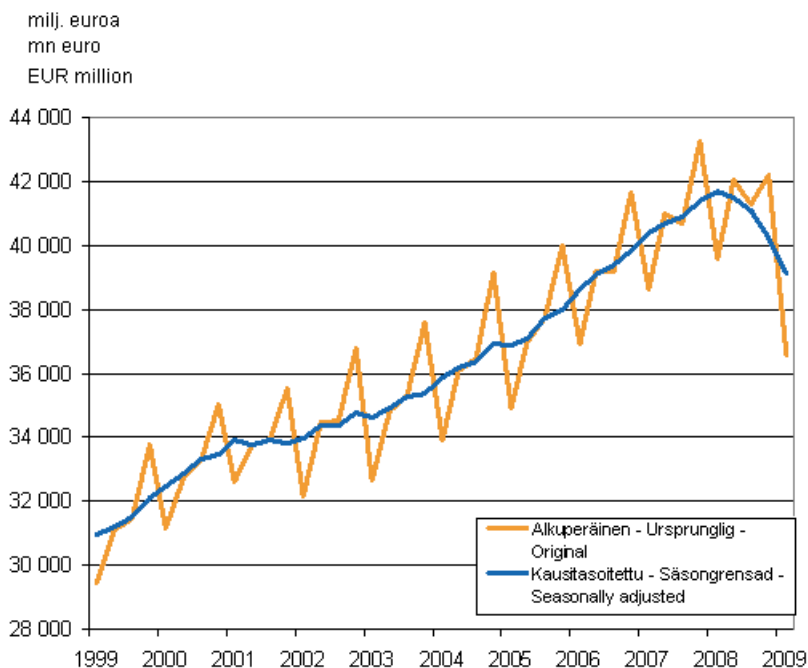
Neljännesvuositilinpito 2009

Bruttokansantuote väheni 7,6 prosenttia ensimmäisellä neljänneksellä, talous supistuu 90-luvun alun vauhdilla

Bruttokansantuotteen volyymi väheni tammi-maaliskuussa 2,7 prosenttia edellisestä neljänneksestä Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan. Vuoden 2008 ensimmäiseen neljännekseen verrattuna bruttokansantuote supistui 7,6 prosenttia työpäiväkorjattuna. Työpäiviä oli ensimmäisellä neljänneksellä saman verran kuin vuotta aiemmin.

Vuoden 2008 neljännen neljänneksen bruttokansantuotteen muutos tarkentui -2,4 prosenttiin vuoden takaisesta ja -2,1 prosenttiin edellisestä neljänneksestä.

Bruttokansantuote, vuosineljänniksittäin viitevuoden 2000 hintoihin

Viennin volyymi pieneni 25,5 prosenttia ja tuonnin volyymi 19,4 prosenttia vuoden takaisesta. Yksityisen kulutuksen volyymi supistui ensimmäisellä neljänneksellä 3,7 prosenttia ja investoinnit vähenivät 8,9 prosenttia vuoden takaisesta.

Volyyymi tarkoittaa hintamuutoksista puhdistettua tietoa. Viitevuoden 2000 hintaiset volyymit on ilmaistu suhteessa vuoden 2000 käypähintaiseen (euromääräiseen) tasoon. Muutosprosentit vuoden takaisesta neljänneksestä

($N/(N-4)$) lasketaan työpäiväkorjatusta aikasarjasta, muutosprosentit edellisestä neljänneksestä ($N/(N-1)$) lasketaan kausitasoitettusta aikasarjasta.

Sisällys

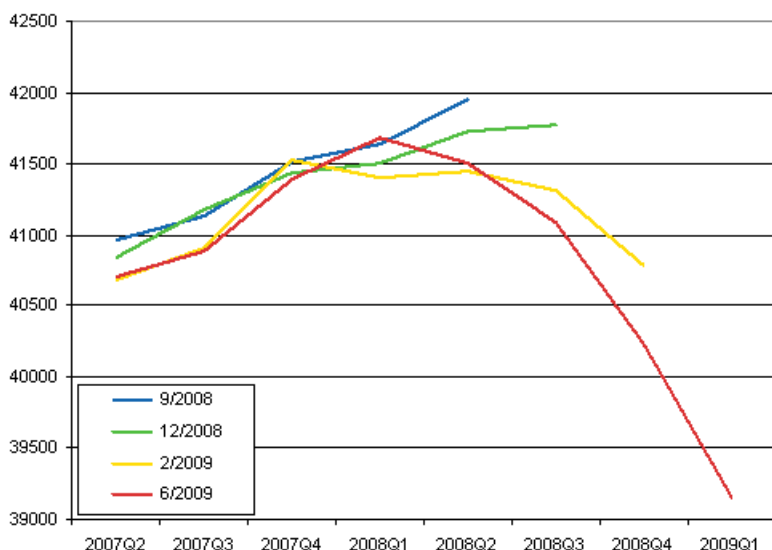
Bruttokansantuote supistuu kiihtyvällä vauhdilla, kaikki kansantalouden kysyntäkomponentit laskussa.....	4
Tuotanto.....	4
Tuonti, vienti, kulutus ja investoinnit.....	5
Työllisyys, palkat ja kansantulo.....	5
Käytettävissä olleet tiedot.....	6
Liitetaulukot	
Bruttokansantuotteen volyymin muutoksen tarkentuminen.....	7
Laatuseloste: Neljännesvuositilinpito.....	8

Bruttokansantuote supistuu kiihtyvällä vauhdilla, kaikki kansantalouden kysyntäkomponentit laskussa

Bruttokansantuotteen volyymi väheni vuoden 2009 tammi-maaliskuussa 2,7 prosenttia edellisestä neljänneksestä. Vuoden 2008 ensimmäiseen neljännekseen verrattuna bruttokansantuote oli 7,6 prosenttia pienempi työpäiväkorjattuna. Käyvin hinnoin laskettuna työpäiväkorjattu bruttokansantuote supistui 6,1 prosenttia vuoden takaisesta.

Bruttokansantuotteen volyymin muutos vuoden 2008 neljännellä neljänneksellä oli -2,4 prosenttia vuoden takaisesta ja -2,1 prosenttia edellisestä neljänneksestä, kun helmikuun julkaisussa vastaavat muutokset olivat -2,4 % ja -1,3 %. Alkuperäinen BKT-aikasarja ei ole tarkentunut helmikuun julkaisusta. Kausitasoitettut aikasarjat tarkentuvat aina riippumatta alkuperäisen aikasarjan tarkentumisesta, koska jokainen uusi havainto muuttaa kausikomponenttien estimaatteja myös edellisillä neljänneksillä.

Bruttokansantuotteen kausitasoitettun volyymin tarkentuminen Neljännesvuositilinpidoon julkaisuissa

Vuonna 2008 bruttokansantuote kasvoi 0,9 %. Kausitasoitettu bruttokansantuote oli suurimmillaan ensimmäisellä neljänneksellä 2008, jonka jälkeen se on vähentynyt kiihtyvällä vauhdilla. Suomen talous sukeltaa nyt yhtä nopeasti kuin 1990-luvun laman alkuvaiheessa, jolloin vuoden 1991 ensimmäiselle neljännekselle osunut suurin yksittäinen bruttokansantuotteen pudotus oli myös -2,7 % (edelliseen neljännekseen verrattuna). Vuoden takaiseen verrattuna 90-luvun suurin pudotus oli -8,0 % saman vuoden viimeisellä neljänneksellä.

Suomen talous supistuu nyt myös hieman nopeammin kuin EU-alueen talous yhteensä. Vuoden ensimmäisellä neljänneksellä bruttokansantuote supistui Eurostatin kokoaman ennakon mukaan EU-alueella 2,4 prosenttia edellisestä neljänneksestä.

Tuotanto

Alkutuotannon arvonlisäyksen volyymi oli ensimmäisellä neljänneksellä 2,8 prosenttia suurempi kuin vuotta aiemmin. Maatalouden arvonlisäys kasvoi 0,4 prosenttia. Metsätaloudessa pitkään jatkunut alamäki pysähtyi hetkellisesti kun arvonlisäys kasvoi 4,0 prosenttia kuitupuuhakkuiden lisääntymisen myötä. Huhtikuun hakuutiedot tosin viittaavat siihen että toisella neljänneksellä mennään taas alaspäin.

Jalostustoimialojen eli teollisuuden ja rakentamisen arvonlisäyksen volyymi supistui 17,9 prosenttia ensimmäisellä neljänneksellä. Teollisuuden kehitys on tällä hetkellä erityisen synkkää: arvonlisäys oli 19,8 prosenttia pienempi

kuin vuotta aiemmin ja 7,9 prosenttia pienempi kuin edellisellä neljänneksellä. Puu- ja paperiteollisuuden arvonlisäys pieneni edelleen, nyt laskua ennätykselliset 28,6 prosenttia vuoden takaisesta. Metalliteollisuudessa (ml. elektroniikkateollisuus) arvonlisäys väheni 24,2 prosenttia vuoden takaisesta. Muun tehdasteollisuuden arvonlisäys pieneni 11,7 prosenttia ensimmäisellä neljänneksellä. Rakentamisessa arvonlisäyksen volyyymi supistui tammi-maaliskuussa 7,2 prosenttia vuoden takaisesta.

Palvelutoimialojen arvonlisäyksen volyyymi oli 3,7 prosenttia pienempi kuin vuoden 2008 ensimmäisellä neljänneksellä. Kaupan arvonlisäyksen volyyymi väheni 10,3 prosenttia vuoden takaisesta. Suurin pudotus oli moottoriajoneuvojen kaupassa, mihin vaikuttaa vertailuajankohdan autoverouudistus. Tukkukauppa on myös vähentynyt voimakkaasti jo useamman neljänneksen ajan, vähittäiskaupassa arvonlisäyksen lasku on ollut maltillisempaa. Kuljetus-, varastointi ja tietoliikennepalvelut supistuivat 7,4 prosenttia. Kiinteistö- ja liike-elämän palveluissa pudotusta oli 1,1 prosenttia vuoden takaisesta.

Kaikkien toimialojen yhteenlasketun arvonlisäyksen volyyymi pieneni 7,9 prosenttia vuoden takaisesta ja 3,0 prosenttia edellisestä neljänneksestä.

Tuonti, vienti, kulutus ja investoinnit

Käytännössä kaikki kysyntäkomponentit laskivat kokonaiskysyntää ensimmäisellä neljänneksellä. Vain julkiset investoinnit sekä muut investoinnit (koostuu pääosin ohjelmistoinvestoinneista) kasvoivat.

Viennin volyyymi pieneni tammi-maaliskuussa 25,5 prosenttia vuoden takaisesta ja 10,8 prosenttia edellisestä neljänneksestä. Tavaroiden vienti väheni 30,3 prosenttia ja palveluiden vienti 5,9 prosenttia vuoden takaisesta. Tuonnin volyyymi supistui 19,4 prosenttia vuoden takaisesta ja 8,2 prosenttia edellisestä neljänneksestä. Tavaroiden tuonti väheni 25 prosenttia, mutta palvelujen tuonnissa oli kasvua 2,4 prosenttia vuoden takaisesta. Tuonnin ja viennin tiedot saattavat tarkentua huomattavasti. Neljännen neljänneksen tuonnin muutos (tavarat ja palvelut yhteensä) tarkentui -12,5 prosenttiin vuoden takaisesta, kun se helmikuun tiedoissa oli -14,5 %. Viennin volyymin muutos neljännellä neljänneksellä tarkentui -13,9 prosenttiin helmikuun -14,2 prosentista.

Yksityisen kulutuksen volyyymi väheni ensimmäisellä neljänneksellä 3,7 prosenttia vuoden takaisesta ja 1,2 prosenttia edellisestä neljänneksestä. Kestävien kulutustavaroiden kulutuksen volyyymi supistui eniten, mihin vaikuttaa autokaupan hiipumisen lisäksi myös kulutuselektroniikan hiljentynyt kysyntä. Myös muiden tavaroiden sekä palvelujen kulutus oli kotitalouksien osalta laskussa. Julkisten kulutusmenojen volyyymi pysyi vuoden takaisella tasollaan.

Investointien volyyymi pieneni ensimmäisellä neljänneksellä 8,9 prosenttia vuoden takaisesta ja 4,3 prosenttia edellisestä neljänneksestä. Rakennusinvestoinnit vähenivät 11 prosenttia vuoden takaisesta. Talorakennusinvestoinnit ovat laskeneet jo toista vuotta, mutta nyt myös maa- ja vesirakentamisen kasvu on pysähtynyt. Kone-, laite- ja kuljetusvälineinvestointien volyyymi supistui 12,2 prosenttia vuoden takaisesta. Yksityiset investoinnit vähenivät ensimmäisellä neljänneksellä 10,7 prosenttia, mutta julkiset investoinnit kasvoivat 3,7 prosenttia vuoden takaisesta.

Työllisyys, palkat ja kansantulo

Työllisyystilanne heikentyi vuoden ensimmäisellä neljänneksellä työllisten määrän vähentyessä 1,1 prosenttia vuoden takaisesta. Edelliseen neljännekseen verrattuna työllisten määrä väheni 0,3 prosenttia. Kansantaloudessa tehtyjen työtuntien määrä laski 3,9 prosenttia vuoden takaisesta työpäiväkorjattuna. Neljänneksellä oli työpäiviä saman verran kuin vuotta aiemmin.

Työttömyysaste oli tammi-maaliskuussa Tilastokeskuksen Työvoimatutkimuksen mukaan 7,6 prosenttia. Viime vuoden vastaavana aikana työttömyysaste oli 6,6 prosenttia.

Kansantalouden nimellinen palkkasumma kasvoi tammi-maaliskuussa 0,9 prosenttia (ei sisällä työsuhteoptioita). Toimintaylijäämä (netto), joka vastaa liikekirjanpidossa karkeasti liikevoittoa, väheni käyvin hinnoin 19 prosenttia. Bruttokansantulo oli käyvin hinnoin 7,6 prosenttia pienempi kuin vuosi sitten.

Käytettävissä olleet tiedot

Neljänneksen ennakkotiedot perustuvat 29.5.2009 mennessä käytettävissä olleisiin lähdetietoihin talouskehityksestä. Laatuseloste on saatavissa Tilastokeskuksen Internet-sivuilta <http://www.tilastokeskus.fi/til/ntp/laa.html>

Julkaisun vuositasen tiedot vastaavat 27.2.2009 julkaistuja kansantalouden tilinpidon tietoja.

Vuoden 2009 toista neljänestä koskevat kansantalouden tiedot julkaistaan 8.9.2009, jolloin myös aiempia neljänneksiä tarkistetaan. Neljännesvuositiedot tarkentuvat kunnes vuositilinpidon lopulliset tiedot julkaistaan noin kahden vuoden viiveellä.

Vuodet 2006, 2007 ja 2008 ovat ennakkollisia. Vuoden 2008 tiedot tarkentuvat vuositilinpidon seuraavan julkaisun yhteydessä 9.7.2009.

Tarkempia tietoja Neljännesvuositilinpidon menetelmistä löytyy menetelmäkuvauksesta: http://www.tilastokeskus.fi/til/ntp/2008/03/ntp_2008_03_2008-12-08_men_001.html

Liitetaulukot

Bruttokansantuotteen volyymin muutoksen tarkentuminen

		2008 2. nelj.	2008 3. nelj.	2008 4. nelj.	2009 1. nelj.
Kausitasoitettu muutos edellisestä neljänneksestä, %	27.2.2009	0.1	-0.3	-1.3	.
	9.6.2009	-0.4	-1.0	-2.1	-2.7
Työpäiväkorjattu muutos vuodentakaisesta, %	27.2.2009	2.3	1.4	-2.4	.
	9.6.2009	2.3	1.4	-2.4	-7.6

Laatuseroste: Neljännesvuositilinpito

1. Tilastotietojen relevanssi

Suomen kansantalouden neljännesvuositilinpito perustuu Euroopan kansantalouden tilinpitojärjestelmään (EKT1995) ja sen kanssa yhdenmukaiseen maailmanlaajuiseen System of National Accounts 1993 -järjestelmään.

Kansantalouden neljännesvuositilinpito kuvaa systemaattisesti Suomen taloutta samoin käsittein ja määritelmin kuin vuositilinpito, mutta aggregoidummalla tasolla. Taloutta kuvataan niin tuotannon, kysynnän kuin tulonmuodostuksen näkökulmista. Tarkastelu sisältää sekä käypähintaiset että ketjutetut volyymitiedot.

Tilasto tehdään 21 toimialan tarkkuudella koko maan tasolla. Investoinneista eli kiinteän pääoman bruttomuodostuksesta tietoja on jaettu rakennuksiin, koneisiin, laitteisiin ja kuljetusvälineisiin sekä muihin investointeihin. Kotitalouksien kulutuksessa on käytössä kestävyysluokkakajako (kestävät-, puolikestävät-, lyhytikäiset tavarat, palvelut sekä turismimenot nettona).

Sektorittaisia neljännesvuositililejä ei toistaiseksi vielä julkaista.

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Neljännesvuositilinpito on johdettu tilasto eli laadinta perustuu erilaisiin taloudellista kehitystä kuvaaviin tilastoihin, joita Tilastokeskus ja muut laitokset tekevät. Vuositasot ovat kansantalouden vuositilinpidon mukaisia.

Toimialoittaiset arvonlisäykset summataan perushintaiseksi arvonlisäykseksi. Siihen lisätään tuoteverot ja vähennetään tuotetukipalkkiot, jolloin päästään markkinahintaiseen bruttokansantuotteeseen.

Kansantalouden kokonaistarjonnan ja -kysynnän erotuksena näytetään tilastollinen ero. Samoin tulonäkökulmasta laskettuna residuaaliksi jää toimintaylijäämä ja sekatalo.

Kausitasoitus tehdään Tramo/Seats -menetelmällä. Käypähintaisten sarjojen osalta kausitasoitettujen alasarjat summataan aggregaattitasoon sarjoiksi. Volyymisarjat kausitasoitetaan kaikki erikseen. Tiedoille tehdään työpäivä/kauppapäiväkorjaus. Alkuperäisten sarjojen lisäksi ovat saatavilla työpäiväkorjatut sarjat, kausitasoitettut (ja työpäiväkorjatut) sarjat sekä trendisarjat.

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Kansantalouden neljännesvuositilinpidon tiedot tarkentuvat pääosin kolmesta syystä. Ensimmäinen käytettäviä lähdetilastoja aiemmista vuosineljänneksistä saatetaan tarkentaa ja toiseksi osa lähdetilastoista saadaan käyttöön vasta laskettaessa uusia neljänneksiä. Kolmanneksi neljännesvuositilinpidon tiedot tarkistetaan vastaamaan aina uusimpia käytettävissä olevia vuositilinpidon tietoja.

Vuosina 1995-2004 kiinteähintaisen bruttokansantuotteen ensimmäinen neljännestitieto on ollut keskimäärin 0,7 prosenttiyksikköä pienempi kuin lopullinen. Ensitetiedon mediaani on ollut 0,6 prosenttiyksikköä pienempi kuin lopullinen. Suurin yksittäisen neljänneksen ero lopullisiin tietoihin on ollut -1,6 prosenttiyksikköä. Viiden viimeisen vuoden aikana (2001-2005) ensitetiedon keskiarvo ja mediaani ovat olleet 0,6 prosenttiyksikköä pienemmät kuin lopullinen tieto ja yhden kerran etumerkki on ollut väärä.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Julkaistaan viimeistään 70 päivää kunkin vuosineljänneksen päättymisen jälkeen. Tiedot ovat ennakkollisia ja niitä tarkennetaan aina julkaistaessa uusi neljännes. Tiedot muutetaan vastaamaan vuositilinpidon tietoja aina uusien vuositietojen valmistuttua, lopullisiksi tiedot tulevat kaksi vuotta tilastovuoden päättymisen jälkeen.

Kausitasoitettujen sarjat muuttuvat taaksepäin myös menetelmästä johtuvista syistä, vaikka alkuperäiset sarjat eivät olisi muuttuneet.

5. Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Tiedot julkistetaan Tilastokeskuksen internetsivuilla: <http://tilastokeskus.fi/til/ntp/index.html> Lisäksi tiedot ovat saatavissa Astika-aikasarjatietokannasta.

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Tiedot ovat vertailukelpoisia kaikkiin ESA95 ja SNA93 perustuviin kansantalouden tilinpidon tietoihin. Kunkin neljänneksen aikasarjatiedot ovat yhtenevät, mutta eri neljännesten aikasarjoja ei tule käyttää ristiin, koska sarjoihin on saatettu tehdä tilinpidon laskentamenetelmä uudistuksista tulevia muutoksia. Neljännestitilinpidon aikasarjat alkavat vuodesta 1990.

7. Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Kansantalouden neljännesvuositilinpito on johdettu tilasto, jossa yhden tiedon arviointiin useasti käytetään monia eri lähdetilastoja. Tilinpito onkin ainoa käytettävissä oleva yhtenäinen tilasto talouden kehityksestä. Tilinpidon käyttämiin lähdetilastoihin tiedoissa saattaa siis olla eroja.

Suomen virallinen tilasto
Finlands officiella statistik
Official Statistics of Finland

Kansantalous 2009

Lisätietoja

Pasi Koikkalainen (09) 1734 3332
Samu Hakala (09) 1734 3756
Vastaava tilastojohtaja:
Ari Tyrkkö

kansantalous.suhdanteet@tilastokeskus.fi

www.tilastokeskus.fi

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

Tilastokeskus, myyntipalvelu
PL 4C
00022 TILASTOKESKUS
puh. (09) 1734 2011
faksi (09) 1734 2500
myynti@tilastokeskus.fi
www.tilastokeskus.fi

ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1797-9749 (pdf)